نفی تواتر قرائات سبع توسط شیخ انصاری

> نعم طعن بعض شراح الشاطبيه على مثل نجم الأئمة والزمخشري والزجاج من أرباب العربية الطاعتين في قرائة اقراء بأنهم اعتمدوا في قواعدهم الكلية وفروعهم الجزئية على كلام أهل الجاهلية وبنقل الأصمعي ونحوه من يبول على قدمه نظما ونثرا ويحتجون به ويطعنون ترة في قرائة نافع واخرى في قرائة ابن عامر ومرة في قرائة حمزة وأمثالهم[1]

علی ای حال آن چیزی که الآن میخواهم عرض کنم این است: شراح شاطبیه چه گفتند؟ گفتند:

«نعم طعن بعض شراح الشاطبيه على مثل نجم الأئمة والزمخشري والزجاج من أرباب العربية الطاعتين في قرائة اقراء بأنهم اعتمدوا في قواعدهم الكلية وفروعهم الجزئية على كلام أهل الجاهلية وبنقل الأصمعي ونحوه ممن يبول على قدمه نظما ونثرا ويحتجون به ويطعنون ترة في قرائة نافع واخرى في قرائة ابن عامر ومرة في قرائة حمزة وأمثالهم»؛ شراح شاطبیه به زمخشری حمله کرده که اینها در قراء سبعه اشکال کردهاند. شراح گفتهاند که شما اهل جاهلیت مانند اصمعی که ببول علی قدمه را میگویید خوب هستند، آن وقت قراء سبعه که قرآن میخوانند را میگویید غلط گفتید!

«بأنهم اعتمدوا في قواعدهم الكلية»؛ یعنی قواعد نحو**«وفروعهم الجزئية على كلام أهل الجاهلية وبنقل الأصمعي ونحوه ممن يبول على قدمه نظما ونثرا ويحتجون به»** اما**«ويطعنون ترة في قرائة نافع»**. در آخر کار میگوید: **«فإنهم ان لم يعتقدوا تواتر القراءة فلا أقل من أن يعتبروا صحة الرواية»**؛ او دارد روایت میکند و میگوید من که نگفتم بلکه استاد من گفته است. لا اقل به او نسبت دروغ ندهید.**«من أرباب العدالة»**؛ که اینها دروغ گو نبودند.

مرحوم شیخ میخواهند از آن جواب بدهند. **«وهذا الطعن»**؛ طعنی که به اینها گفتهاند،**«كما ترى مردود بأنه بعد ما ثبت ان القرآن منزل على لسان الأصمعي ونحوه ممن يبول على قدمه»**؛ بعد از اینکه میدانیم قرآن به همین زبان اصمعی نازل شده، خب مانعی ندارد چون به زبان اینها نقل شده به کلام اصمعی استشهاد کنیم. قرآن به زبان آنها است.**«ولم يثبت صحة قرائة حمزة في لسانهم»**؛ پس اصمعی و ممن یبول میگوید که زبان عرب این است. حمزه بر همین زبان قرائتی کرده. پس معنایش این نیست که آن را بگیریم و این را چرا نگیریم؟

«لا تواترها عن النبي صلى الله عليه وآله فتخطئه اجتهاد الحمزة في قرائته لا تقدح في عدالته»؛ نمیگوییم که عدالت ندارد. بلکه میگوییم در اجتهاد اشتباه کرده است.

[1]كتاب الصلاة-ط.ق، ص۱۱۶

بازبینی #3
ایجاد شده 16 مارس 2024 16:28:36 وسط ... .
به روزرسانی شده 9 مه 2024 16:44:36 وسط ... .